

In Memoriam Ir H. H. G. Overbeek

Op 19 november 1967 overleed Hendrik Herman Gerrit Overbeek, houtvester bij het Staatsbosbeheer. Hij werd te Voorthuizen geboren op 17 december 1912 als zoon van de boswachter bij het Staatsbosbeheer, H. Overbeek, werkzaam in de boswachterij Garderen. Op 27 januari 1942 afgestudeerd aan de Landbouwhogeschool, richting Nederlandse Bosbouw, trad hij op 15 maart 1942 in dienst van het Staatsbosbeheer. Hij werd technisch medewerker bij de houtvester in de houtvesterij „Zwolle” waar hij weldra zijn hart had verpand aan Twente. Als verdediger van houtwallen en beekdalen, toonde hij zich een taaie onderhandelaar in de strijd tegen de volijverige opzichters van de ontginningsmaatschappijen. Met vuur pleitte hij op de vergaderingen van



de vele plaatselijke commissies voor ruilverkaveling voor het behoud van de natuurwetenschappelijke terreinen in Twente zoals de Rossummermeden, Lemselerstraten, Kloppersblok en Agerbroek.

Na korte tijd de houtvester in de houtvesterij „Nijmegen” te hebben geassisteerd, werd hij op 1 januari 1947 benoemd tot houtvester. Vanaf 1 juli 1947 werd hij toegevoegd aan de houtvester in de houtvesterij „Apeldoorn” en kreeg daar een groot werkgebied toegewezen. Het beheer van de gemeentebossen op de Veluwe, de behandeling van de grote aantallen subsidieaanvragen voor herbebossing zag hij als een hoge opdracht voor de wederopbouw

van het in de bezettingstijd geschonden bosgebied de Veluwe. Op deze Veluwe voelde hij zich geheel thuis.

Op 1 februari 1950 werd hij belast met de leiding in de houtvesterij „Utrecht”. Hier kreeg hij eindelijk de kans zich ten volle te ontplooiën. Zijn ideaal om houtvester te worden met een groot beheer ging in vervulling. Hij ontwikkelde een grote activiteit op het gebied van de bosbrandbestrijding. Onder zijn technische leiding kon de Utrechtse Bosbrandweer Vereniging een perfecte organisatie opbouwen. Op zijn initiatief ging men over tot aankoop van jeeps en mobilifoons. Het meldingssysteem werd ondersteund door vliegtuigwaarnemingen.

Als heemraad in het Waterschap Bewesten de Eem, werd hij bijzonder gewaardeerd voor zijn weloverwogen en praktisch inzicht.

Het feit dat ook de belangrijke boswachterijen „Garderen” en „Speulderbos” tot zijn houtvesterij behoorden, inspireerde hem tot het uitdenken en invoeren van nieuwe methoden op het gebied van de arbeidsrationalisatie, de houtteelt en de ontsluiting ten behoeve van de openluchtrecreatie. Het was voor hem in het bijzonder een grote voldoening leiding te mogen geven aan de verdere ontwikkeling van de boswachterij „Garderen”, welke boswachterij door zijn vader nog geheel was geplant. Met een scherp kritisch inzicht en onverdroten ijver zwierf hij dagelijks door de boswachterij. Hij kende zijn mensen goed en wist uitstekend de weg in zijn bossen. Hij vroeg veel van zichzelf maar ook van zijn medewerkers. Voor hen was hij een vriendelijke en een gezellig chef. Oprecht en met een groot idealisme streed hij voor de belangen van zijn houtvesterij. Administratie deed hij in de avonduren. Gedurende de brandgevaarlijke weekeinden bleef hij op zijn post achter de telefoon.

Door zijn vooruitziende blik vonden nieuwe werkmethoden ingang. De wegschaaf betekende een grote besparing in de kosten van het wegonderhoud. Te allen tijde bereid om nieuwe machines en nieuwe werkmethoden te beproeven, gaf hij een belangrijke stoot aan de mechanisatie en arbeidsrationalisatie in de bosbouw. Als één van de eersten in Nederland voerde hij de coulissenkap in bij de groveden. Hij was uitermate praktisch en deskundig op het gebied van houtverkoop. Met veel zorg en een goede intuïtie wist hij zeer goede prijzen te bedingen bij de vele houtverkopen in zijn houtvesterij.

Als laatste fase van zijn werk in zijn oude houtvesterij „Utrecht” dient te worden genoemd zijn pioniersarbeid op het gebied van de ontsluiting van de boswachterijen ten behoeve van de openluchtrecreatie. Hij rekende het tot zijn plicht om zoveel mogelijk mensen te laten genieten van de Staatsbossen maar tevens deze bossen te bewaken tegen schade door het publiek. Hij gaf persoonlijk leiding aan het dantwerpen van borden, picknickbanken en papierbakken. Ieder detail werd daarbij met grote zorg nagegaan. Aan de invoering van de bekende voetspoorkaarten en de zonering van de druk bezochte boswachterijen werkte hij enthousiast mee. Op deze wijze deed hij veel voor de vele onbekende bezoekers van de staatsbossen. Hij bracht hen dicht bij de natuur, waaraan hijzelf zoveel vreugde beleefde.

Bij de reorganisatie in mei 1966 moest hij afscheid nemen van zijn boswachterijen op de Veluwe, hetgeen hij zeer moeilijk vond. Het leven in een ambtelijke bosbouw wereld was voor deze houtvester met zijn hoge idealen niet eenvoudig. Hij was een man uit één stuk. Hij had de moed om te zijn hetgeen hij was: een fiere strijder voor recht en oprechtheid.

Het leven van houtvester Overbeek was gekenmerkt door trouw. Trouw aan zijn ouderlijk huis in Voorthuizen, trouw aan zijn gezin en familie, trouw aan zijn bosbouwtraditie en bosbouwidealen, trouw aan zijn Staatsbosbeheer, zijn vrienden en medewerkers.

Wij bosbouwers zullen hem niet vergeten. De bossen die onder zijn zorgende hand voor het publiek werden opengesteld, vormen een waardig gedenkteken van zijn leven en werken.

Moge God zijn vrouw, kinderen en familieleden de kracht, de troost en de vrede schenken, die alleen Hij ons schenken kan.

D. SIKKEL.